

148. Sprøjtefri zoner omkring vandværksboringer - BNBO			
Sag 306-2019-8156	Dok. 306-2020-252195	Initialer: HIN	Åbent

Kompetence

Miljø- og Klimaudvalget.

Beslutningstema

Godkende villighed til at give påbud, hvis en frivillig aftale ikke er mulig, villighed til at pålægge vandværkerne at betale erstatning til lodsejer, hvis kommunen vurderer, at der er et indsatsbehov i BNBO.

Sagens opståen

Kommunerne er blevet pålagt at gennemgå alle boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) inden udgangen af 2022. Hvis kommunen vurderer, at der ikke må bruges pesticider inden for BNBO, skal vandværket og de berørte lodsejere forsøge at indgå en frivillig aftale, hvor BNBO bliver beskyttet mod brug af erhvervsmæssig anvendelse af pesticider.

Miljø- og Klimaudvalget blev orienteret om administrationens arbejde med BNBO-opgaven på mødet den [16. juni 2020](#).

Formålet med en frivillig aftale om fx pesticidfri dyrkning, er at mindske risikoen for at forurene grundvandet med pesticider, som bliver brugt i landbruget eller andet erhverv.

Sagsfremstilling

For at forberede administrationens handlemuligheder, skal Miljø- og Klimaudvalget tage stilling til om de er villige til at give lodsejere et påbud, hvis der ikke kan opnås frivillige aftaler. Påbuddet vil indeholde krav om at der ikke må bruges pesticider inden for BNBO.

Indstilling om at give påbud til lodsejer, hvis en frivillig aftale ikke er mulig

Hvis der ikke kan opnås frivillige aftaler med lodsejerne, kan kommunen meddele rådighedsindskrænkninger via forbud/påbud jf. § 24 eller § 26a i miljøbeskyttelsesloven.

Når kommunen på forhånd beslutter, at den har i sinde at give påbud, hvis der ikke opnås en frivillig aftale, kan det give lodsejerne mulighed for at ansøge om skattefritagelse. Lodsejeren skal selv indbringe spørgsmålet for SKAT, som er myndighed og træffer afgørelse.

Indstilling om at give påbud til vandværkerne om at betale erstatning

Hvis et vandværk ikke kan eller vil betale erstatning til lodsejer, har kommunen som udgangspunkt mulighed for, at pålægge vandværkerne at betale erstatning jf. § 64/§ 64a i miljøbeskyttelsesloven, hvis kommunen vurderer at der er et indsatsbehov i BNBO.

For det videre arbejde med BNBO indsatsen, er det vigtigt med en tilkendegivelse fra Miljø- og Klimaudvalget, om de vil benytte muligheden for påbud til vandværket, hvis vandværket ikke vil betale erstatningen.

Om hvordan proces og administration af frivillige aftaler mellem vandværker og landmænd skal ske, er endnu ikke helt fastlagt, da administrationen forsat er i dialog med parterne. Miljø- og Klimaudvalget vil senere få en sag her om.

Lovgrundlag

Bekendtgørelse om vurdering af boringsnære beskyttelsesområder og indberetning Miljøstyrelsens vejledning om BNBO.

Økonomiske konsekvenser

En frivillig aftale mellem en lodsejer og et vandværk kan indeholde en erstatning, som kompensation for tabt fortjeneste. Det er vandværket der betaler erstatningen over vandtaksten, og erstatningens størrelse skal forhandles på plads af parterne selv. Ved uenighed kan taksationsmyndigheden fastsætte erstatningens størrelse.

Erstatningerne betales af det vandværk, der har fordel af indsatsen. Ender sagen ved taksationsmyndighederne kan den dog træffe beslutning om, at det er kommunen der helt eller delvist skal betale erstatningen, hvis indsatsen skønnes af betydning for en større del af kommunens beboere.

Hvis kommunen giver påbud, vil der efterfølgende være behov for at følge op med kommunale tilsyn, for at sikre at aftalen overholdes.

Administrative, miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser

Stop for brug af pesticider i vandværksboringers BNBO vil beskytte en del af det grundvand, der indvindes til drikkevand.

Odsherred Kommunes villighed til at give påbud, hvis en frivillig aftale mellem vandværker og lodsejere ikke kan indgås, vil have betydning for forhandlingernes fremdrift.

Udtalelser og høring

Center for Miljø og Teknik er i tæt dialog med Vandværker i Odsherred (VIO) og Odsherred Landboforening om inddragelse i proces og kommunikation.

Administrativ indstilling

Direktøren indstiller til Miljø- og Klimaudvalget, at

- godkende villighed til at give påbud, hvis et BNBO vurderes at være sårbart, og der ikke kan indgås en frivillig aftale om pesticidfri drift af arealet.
- godkende villighed til at pålægge vandværkerne at betale erstatning til lodsejer, hvis kommunen vurderer, at der er et indsatsbehov i BNBO

Beslutning fra Miljø- og Klimaudvalget

Dato: 6. oktober 2020	Sted: Mødelokale B1 Rådhuset i Højby
Fraværende: Finn Hallberg, Vagn Ytte Larsen	

Udvalget godkender indstillingens første del.
Udvalget indstiller del to af indstillingen til Byrådet.
Byrådets evt. godkendelse vil have den konsekvens, at lodsejerne ikke bliver beskattet af erstatningerne.

Beslutning fra Byrådet	
Dato: 27. oktober 2020	Sted: Virtuelt via Teams
Fraværende:	

Godkendt.